

გაზეთი

უნივერსიტეტი

17
აპრილი,
სუთუბათი,
2014 წ., №5

ლევან ყიფიანი:

ახალგაზრდული პოლიტიკის დოკუმენტი ახალგაზრდებისადმი ურთიერთობას არსობრივად შეცვლის. ეს არის წინაპირობა იმისა, რომ შეეშუავედეს სამოქმედო გეგმა, განხორციელდეს საკანონმდებლო ცვლილებები, რომლებიც ახალგაზრდების ცხოვრებაზე აუცილებლად აისახება.

ავთანდილ არაგული:

ჩემთვის ძალიან გამაღვივებელია, რომ ერთ კონკრეტულ დღეს გვეხსენება ენა და თავის გამოსაჩინებლად ღონისძიებებს ვმართავთ და ეს მაშინ, როდესაც სახელმწიფო ენას უამრავი პრობლემა აქვს.

ანტინარკოტიკული კამპანიის მხარდამჭერი ვიზიტი თსუ-ში

შინგან საქმეთა მინისტრი სტუდენტებს შეხვდა

ა-5 გვერდზე

საქართველოს განვითარების კომპლექსური პროგრამების კვლევის ცენტრი ეხმაურება ანტინარკოტიკულ კამპანიას და 2014 წლის 20 და 21 მაისს, თსუ-ში მართავს კონფერენციას თემაზე: საქართველო ნარკოტიკების, ნარკომანიის გარეშე. კონფერენციის მიზანია საქართველოს უმაღლეს საგანმანათლებლო სივრცეში ნარკომანიის შესახებ ცოდნის წარმოება; ახალგაზრდა მეცნიერთა პოზიციის გამოვლენა მათ მიერ აღწერილი, შეფასებული, თუ ახსნითი მეთოდოლოგიური მიდგომების გამოყენებით.

აკადემიური და ადვინისტრაციული მოღვაწის საგუგამო დოკუმენტი რექტორს გადაეცა

გაზეთ „თბილისის უნივერსიტეტი“ 2014 წლის 31 მარტის ნომერში შემოგთავაზეთ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის აკადემიური და ადვინისტრაციული მოღვაწის საგუგამო ჯგუფის მიერ შედგენებული დოკუმენტის განხილვის მთავარი მენიჯები, რომელიც მედიაციის, უზრუნველყოფის, კონფლიქტების და იურიდიული ფაქტობრივების აკადემიურ პერსონალთან შეხვედრის დროს გამოიკვეთა. ჯგუფის ხელმძღვანელმა, თსუ-ის ვიცე-რექტორმა მარინე ჩიტაშვილმა ანალოგიური შეხვედრები გამართა სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა, ეკონომიკისა და გიზნების და ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტების წარმომადგენლებთან.

ა-3 გვერდზე

გადაცემა ყველა უნივერსიტეტისთვის

შაბათს, 19 აპრილს, ამჯერად 18 საათზე საზოგადოებრივი მაუწყებლის მეორე არხის ეთერში გადაცემაში — „უნივერსიტეტი“ თქვენ ნახავთ პროფესორ მიხეილ ქურდიანის ხსოვნისადმი მიძღვნილ ფილმს

სტუდენტური ჩანართი

გახდება თუ არა უკრაინა რუსეთისა და „ნატოს“ სამხედრო დაპირისპირების მიზეზი? 8
ქართველი „ერასმუსელი“ 9
მოხეტიალე ნიგნები 9

ნომერები

ლადო შაპავა: „უნივერსიტეტი ელიტარული დაწესებულებაა და ელიტარიზმზე უარს ვერ ვიტყვით“ 4

ახალგაზრდული პოლიტიკის დოკუმენტზე მუშაობა უკვე დასრულდა 4

ქართული ენა — უახლესი წარსული და ახალი გამოწვევები 7

უნივერსიტეტს შენორული დიდი მეცნიერი 11

წარმატებული დოქტორანტის ამბიციური გეგმები 12

INFO ქ რ ო ნ ი კ ა

ყატარის უნივერსიტეტის პრეზიდენტის ვიზიტი თსუ-ში

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტსა და ყატარის უნივერსიტეტს შორის გაცვლითი სასწავლო პროგრამები ამოქმედდება და ერთობლივი სამეცნიერო კვლევები ჩატარდება. თსუ-სა და ყატარის უნივერსიტეტს შორის თანამშრომლობის მემორანდუმში გაფორმდა. ხელშეკრულებას თსუ-ის რექტორმა, აკადემიკოსმა ვლადიმერ პაპავამ და ყატარის უნივერსიტეტის პრეზიდენტმა, პროფესორმა შეიხა აბდულა ალ მისნადმა მოაწერეს ხელი.

თსუ-ის რექტორის ვლადიმერ პაპავას განცხადებით, „ყატარის უნივერსიტეტთან გაფორმებული მემორანდუმი გაცვლითი პროგრამების ამუშავებას და ერთობლივი

კვლევების ჩატარებას ითვალისწინებს. სტუმართან საუბრისას გამოიკვეთა მეცნიერების სხვადასხვა მიმართულების კუთხით თანამშრომლობის პერსპექტივა. ჩვენი უნივერსიტეტისთვის დიდი მნიშვნელობა აქვს საერთაშორისო კონტაქტების გაფართოებას; მით უფრო მეზობელ არაბულ სამყაროსთან.“

ყატარის უნივერსიტეტის რექტორი ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის, კერძოდ, მათემატიკის სწავლებით დაინტერესდა. პროფესორმა შეიხა აბდულა ალ მისნადმა ისაუბრა თსუ-ში არაბისტიკის მიმართულების ხელშეწყობაზე.

აღნიშნული ვიზიტი საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროსა და განათლების სამინისტროს ინიციატივით განხორციელდა.

ახალი სადოქტორო პროგრამა თსუ-ში

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში ევროპისმცოდნეობაში ახალ სადოქტორო პროგრამაზე მიღება გამოცხადდა, რომელსაც მთლიანად ევროკავშირი დააფინანსებს. ევროპისმცოდნეობის სადოქტორო პროგრამის სტუდენტები ევროპის წამყვან უნივერსიტეტებში 3 თვის განმავლობაში განახორციელებენ კვლევებს. სადოქტორო პროგრამის პრეზენტაციას თსუ-ის რექტორის მოადგილე ლევან ალექსიძე, თსუ-ის ევროპული კვლევების ინსტიტუტის დირექტორი ნინო ლაპიაშვილი და ევროკავშირის ელჩი საქართველოში ფილიპ დიმიტროვი დაესწრნენ.

თსუ-ის ევროპული კვლევების ინსტიტუტის დირექტორის ნინო ლაპიაშვილის განცხადებით, „ევროკავშირი ტრადიციულად მხარს უჭერს თსუ-ს. უნივერსიტეტში 2007 წელს დაარსდა ევროპული კვლევების ინსტიტუტი, რომელიც ახორციელებს ინტელექტუალურ მარჯობებს ევროპისმცოდნეობაში. ეს ძალიან წარმატებული პროგრამაა. ასოცირების ხელშეკრულების ხელმოწერის პარალელურად, საჭიროა ამ მიმართულების მეტი სპეციალისტის მომზადება. ევროკავშირმა გადანიჭა დააფინანსოს სადოქტორო პროგრამაზე სწავლა.

ამ პროგრამამ გაიარა აკრედიტაცია. თსუ ევროპული კვლევების ინსტიტუტი აცხადებს მიღებას ამ პროგრამაზე, რომელზეც 12 დოქტორანტი ისწავლის. მათ საშუალება ექნებათ ევროპის წამყვან უნივერსიტეტებში განახორციელონ კვლევები. დოქტორის ხარისხის მიღების შემდგომ კი თსუ-ში ნაიკითხავენ ლექციებს და გააგრძელებენ სამეცნიერო საქმიანობას.“

„თსუ-ში ევროკავშირი ახორციელებს სადოქტორო პროგრამას, რომლის კურსდამთავრებულებს ექნებათ დოქტორის ხარისხი ევროპისმცოდნეობაში. 12 სტუდენტს საშუალება ექნება ევროპულ უნივერსიტეტებში ჩაატარონ კვლევები. ეს დიდი მიღწევაა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტისთვის“, — აღნიშნა ევროკავშირის ელჩმა საქართველოში ფილიპ დიმიტროვმა.

ინტერდისციპლინურ, ინტერფაკულტეტურ, ინტელექტუალურ სადოქტორო პროგრამაზე ევროპისმცოდნეობაში სწავლა შეუძლია მაგისტრის ხარისხის მქონე პირს შემდეგი სპეციალობით: სამართალი, ეკონომიკა, სოციალური და პოლიტიკური მეცნიერებები და ჰუმანიტარული მეცნიერებები. პროგრამა წამყვანი ევროპული ექსპერტებისა და უნივერსიტეტების მონაწილეობითაა შედგენილი.

რეჟისორის ნიგნის პრეზენტაცია

ქაშვილის) ნიგნის The Passover Haggadah in Judeo-Georgian („პასხის ლეგენდის ტრადიციული ქართული თარგმანი ქართველ ებრაელთა წიგნი“) პრეზენტაცია გაიმართა.

„ნიგნი ეხება ქართველ ებრაელთა მიერ თარგმნილ პასეის ლეგენდის ტრადიციულ ტექსტს. ეს ტექსტი საუკუნეების განმავლობაში გადადიოდა ზეპირად თაობიდან თაობაზე, მაგრამ არასოდეს ყოფილა გამოცემული. ბოლოს მე შევძელი მისი ჩანერა და გამოცემა. ეს არის ჩემი მესამე ნიგნი ამ სერიიდან. პირველი და მეორე ნიგნიც ასევე ბიბლიური ნიგნების თარგმანებს მიეძღვნა. ნიგნი გამოცემულია ისრაელის სამეცნიერო გამომცემლობის მიერ. ქართული თარგმანები განსაკუთრებით საინტერესოა ქართული ენის ისტორიისა და დიალექტოლოგიის კვლევისთვის, რამდენადაც ქართველ ებრაელთა მეტყველება ამ სფეროს განუყოფელი ნაწილია და ერთნაირად საინტერესოა, როგორც ქართველებისთვის, ასევე ებრაელი ხალხისთვის“, — განაცხადა ნიგნის ავტორმა, არიელის უნივერსიტეტის პროფესორმა რეუვენ ენობმა (რუბენ ენუქაშვილი).

ლონისძიებმა თსუ-ის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ებრაისტიკისა და არამედიკის დეპარტამენტის ორგანიზებით გაიმართა.

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის საერთაშორისო სამეცნიერო პრემია

ქართველოლოგიაში გერმანულ პროფესორს გადაეცა

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტმა ივანე ჯავახიშვილის სახელობის საერთაშორისო სამეცნიერო პირველი პრემია ქართველოლოგიაში გერმანულ მეცნიერს ჰაინც ფენრიხს მიანიჭა. თსუ-ის რექტორმა, აკადემიკოსმა ვლადიმერ პაპავამ სამეცნიერო პრემიის პირველი მფლობელის, ცნობილი ქართველოლოგის და ენათმეცნიერის, იენის უნივერსიტეტის (გერმანია) პროფესორის ჰაინც ფენრიხის მედალი და დიპლომი ფრიდრიხ შილერის სახელობის იენის (გერმანია) უნივერსიტეტის რექტორს, თსუ-ის საპატიო დოქტორს, პროფესორ კლაუს დიკეს გადასცა.

ლონისძიებმა თსუ-ის აკადემიური და მრჩეველთა საბჭოების წარმომადგენლები, პროფესორები და სტუდენტები დაესწრნენ.

საზეიმო ღონისძიებაზე თსუ-ის რექტორმა ვლადიმერ პაპავამ განაცხადა, რომ „დღეს პირველად უნივერსიტეტის ისტორიაში გაიცა ივანე ჯავახიშვილის სახელობის საერთაშორისო სამეცნიერო პრემია. სასიხარულოა, რომ ამ პრემიის პირველი ლაურეატი გახდა ცნობილი ქართველოლოგი ჰაინც ფენრიხი, რომელმაც ძალზე მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანა ქართველოლოგიის განვითარებაში. სამწუხაროა, რომ დღეს თავად ბატონი ფენრიხი ვერ დაესწრო ამ ღონისძიებას. თუმცა,

უნივერსიტეტმა მისგან უკვე მიიღო ძალიან თბილი სამადლობელი წერილი“.

„იენის უნივერსიტეტისთვის დიდი პატივია, რომ სწორედ ჩვენი პროფესორი ჰაინც ფენრიხი გახდა ივანე ჯავახიშვილის სახელობის სამეცნიერო პრემიის პირველი მფლობელი. პროფესორი ფენრიხი ნამდვილად ღირსია ამ დიდი დაფასების, რადგან მან ევროპის ნაწილი შემოიტანა საქართველოში და საქართველოს სახელი გაიტანა ევროპაში“, — აღნიშნა ფრიდრიხ შილერის სახელობის იენის (გერმანია) უნივერსიტეტის რექტორმა კლაუს დიკემ.

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორის, აკადემიკოს ვლადიმერ პაპავას ინიციატივით, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის საერთაშორისო სამეცნიერო პრემიის მოსაპოვებლად კონკურსი 2013 წლის 26 დეკემბერს გამოცხადდა. პრემია ქართველოლოგიაში განსაკუთრებული ღვაწლისთვის 2 წელიწადში ერთხელ გაიცემა.

საუნივერსიტეტო საპრემიო კომისიის განცხადებით, 2014 წელს სამეცნიერო პრემია პროფესორ ჰაინც ფენრიხს ქართველოლოგიაში განსაკუთრებული ღვაწლისთვის მიენიჭა. მეცნიერს ივ. ჯავახიშვილის მედალთან ერთად 2 000 ლარის ოდენობით პრემია გადაეცემა.

„საუბრები თავისუფლებაზე“

13 აპრილს ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტმა და რუსთაველის თეატრმა წარმოადგინეს ერთობლივი საგანმანათლებლო-ინტელექტუალური პროექტი — „საუბრები თავისუფლებაზე“. პროექტის პირველი სტუმარი იყო თსუ-ის რექტორის მოადგილე, პროფესორი მარინე ჩიტაშვილი.

ფილოსოფიური, ფსიქოლოგიური და სხვა ასპექტების ანალიზი. პროექტის ფარგლებში მოენყო გამოფენა. გამოიფინა რუსთაველის თეატრის მუზეუმში დაცული ექსპონატები, რომლებიც რუსთაველის თეატრში თავისუფლების იდეის გარშემო არსებული დადგმების ისტორიას ასახავს.

პროექტის ავტორი და მოდერატორი იყო თსუ-ის ფილოლოგიის დოქტორი დავით მინიანი გახლდათ თავისუფლების რაობის

პროექტის ავტორი და მოდერატორი იყო თსუ-ის ფილოლოგიის დოქტორი დავით მინიანი.

მოამზადა საზოგადოებასთან ურთიერთობის დეპარტამენტმა

ანტინარკოტიკული კამპანიის მხარდამჭერი ვიზიტი თსუ-ში

შინაგან საქმეთა მინისტრი სტუდენტებს უხვდა

2 პაროლს ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტს შინაგან საქმეთა მინისტრი ალექსანდრე ჭიკაიძე ეწვია. ვიზიტის მიზანი იყო სტუდენტებისთვის შინაგან საქმეთა სამინისტროს მიერ ინიცირებული ანტინარკოტიკული კამპანიის გაცნობა, რომელიც ბიონარკოტიკების მომხმარებელთა წინააღმდეგ არის მიმართული.

მაია ტორაძე თამარ ნატრიაშვილი

მინისტრმა ისაუბრა იმ საკანონმდებლო ცვლილებაზე, რომელიც ითვალისწინებს ნარკოტიკის შემცველი მედიკამენტების გასაღება-შეძენისთვის, ნაცვლად ადმინისტრაციული ჯარიმისა, სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობის დაწესებას... მისი თქმით, ამ ცვლილებაზე გაამართლა, რადგან ე.წ. „კრაკადილის“ მომხმარებელთა რიცხვი საგრძობად შემცირდა. ამჯერად მიმდინარეობს მუშაობა იგივე რეგულაციების ბიონარკოტიკთან დაკავშირებით შემოღებაზე. „თქვენთვის ცნობილია, რომ ბოლო პერიოდში გახშირებული იყო ე.წ. „კრაკადილის“ მოხმარების ფაქტები, რასაც არაერთი სიცოცხლე შეენირა. ამის მიზეზი იყო ის, რომ ჩვენს აფთიაქებში ურეცეპტოდ შეგქმლო გეყიდა სხვადასხვა ფსიქოტროპული საშუალება, რომლის შემუშავებაც ამზადებდნენ ნარკოტიკის და თითქმის მთელი თბილისი და საქართველო ამ კუსტარულად დამზადებული ნარკოტიკით იყო მოწოდებული. ჩვენი ინიცირებით, პარალელურად მიიღო დადგენილება და გარკვეული მედიკამენტების ურეცეპტოდ გაყიდვისთვის ადმინისტრაციული სამართალდარღვევა პირდაპირ სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობაში გადავიყვანეთ. ამან გამოიწვია საკმაოდ დადებითი შედეგი. მოხარული ვარ, და სიამაყით მინდა ვთქვა, რომ დღეს თბილისში „კრაკადილის“ მოხმარება, დაახლოებით, 95%-ით შემცირდა. ამ შედეგიდან გამომდინარე, ვფიქრობთ, ხომ არ გავაკეთოთ იგივე ინიცირება ბიონარკოტიკებზეც? — აღნიშნა ალექსანდრე ჭიკაიძემ და დასძინა, რომ თავად არ არის მკაცრი სასჯელების მომხრე, მაგრამ იმ ნივთიერებების რეალიზაციაზე, რომელიც ახალგაზრდა თაობას წამლავს, საჭიროა მეტი სიმკაცრის გამოჩენა.

ფაკულტეტის სტუდენტმა ბახვა კვიციანი ვიღამა თავის გამოსვლაში აღნიშნა, რომ ნარკოტიკებით გატაცება ადრეული ასაკიდან იწყება და სათანადო ორგანიზება სწორედ ამ ტენდენციის შემცირებისთვის უნდა იბრძოლოს. იგი დაინტერესდა, იკვებება თუ არა

„ჩვენ ვართ სამი არას თაობა: არა სამუშაო! არა ფული! არა აქტიურობა! შესაბამისად, სახელმწიფოს მოვალეობაა შექმნას სტაბილური პლატფორმა, რომლის მიხედვითაც შევძლებთ ჩვენი შესაძლებლობების რეალიზებას.“

ანტინარკოტიკული კამპანიის ფარგლებში სკოლებთან მუშაობა და მოსწავლეთათვის საგანმანათლებლო სახის საუბრების ჩატარება, რადგან ახალგაზრდებმა ხშირ შემთხვევაში არ იციან, რასთან აქვთ საქმე.

ამ კითხვასთან დაკავშირებით ბატონმა ალექსანდრე ჭიკაიძემ განაცხადა, რომ ანტინარკოტიკული კამპანიაში ჩართულნი არიან საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობის დაცვისა და სოციალური უზრუნველყოფის სამინისტრო და განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო. კამპანია ითვალისწინებს სკოლებში საუბრების ჩატარებას და საგანმანათლებლო ვიდეორგოლების მომზადებას, რომლებიც ქართულ ტელეარხებზე უკვე ტრიალებს. მათში კვალიფიციური ექსპერტები საუბრობენ, რა შეიძლება გამოიწვიოს ბიონარკოტიკის გამოყენებამ. „ის ფაქტი, რომ დღეს თქვენ წინაშე ვარ, სწორედ იმას მიუთითებს, რომ ერთგვარ საგანმანათლებლო კამპანიას ვეწვეთ ბიონარკოტიკის გამოყენების მავნე შედეგების შესახებ“, — აღნიშნა ალექსანდრე ჭიკაიძემ. მანვე თსუ-ის ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტის სტუდენტის, სოფო მაილოშვილის კითხვის საპასუხოდ განაცხადა, რომ შინაგან საქმეთა სამინისტრო აქტიურად თანამშრომლობს სხვადასხვა სახელმწიფოების ანალოგიურ უწყებებთან და ითვალისწინებს მათ გამოცდილებას, მით უფრო, რომ ნარკოტიკების წინააღმდეგ ბრძოლა მთელი მსოფლიოსთვის დიდი გამოწვევაა. „სტატისტიკურად ცნობილია, რომ მსოფლიოს მასშტაბით ყო-

ალექსანდრე ჭიკაიძე: „ყველა ნარკომოვარს მივაბნებთ და დავსჯით!“

ლონ რამე პროფესია. ტრადედია არ არის, თუ ვინმემ უმაღლეს სასწავლებელში ვერ ჩააბარა, არსებობს პროფესიული სასწავლებლები და მას შეუძლია ხელობას დაეუფლოს. უცხოეთში ახალგაზრდობის დაახლოებით 20-25% აბარებს უმაღლეს სასწავლებლებში, დანარჩენები ტექნიკურ სასწავლებლებში ეუფლებიან პროფესიას. ჩვენთან ეს რატომღაც არ მიიჩნევა პრესტიჟულად, ამიტომ დამსაქმებლებს ზოგიერთი სპეციალისტის ჩამოყვანა უცხოეთიდან უწევთ. არადა, ჩვენს ქვეყანას ძალიან სჭირდება მაღალკვალიფიციური ოსტატები. ამ პრობლემის მოგვარებაში ჩვენთან ერთად უნდა ჩაერთოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო, სპორტისა და ახალგაზრდულ საქმეთა სამინისტრო და შრომის, ჯანმრთელობის დაცვისა და სოციალური უზრუნველყოფის სამინისტრო“, — განაცხადა ალექსანდრე ჭიკაიძემ.

საინტერესო კითხვა დასვა სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის სტუდენტმა ბექა დადუშქელიანმა. მან აღნიშნა, რომ სტუდენტთა დასაქმებაში დიდი მნიშვნელობა აქვს სახელმწიფო სტრუქტურებში პრაქტიკის გავლას. „ჩვენ ვართ სამი არას თაობა: არა სამუშაო! არა ფული! არა აქტიურობა! შესაბამისად, სახელმწიფოს მოვალეობაა შექმნას სტაბილური პლატფორმა, რომლის მიხედვითაც შევძლებთ ჩვენი შესაძლებლობების რეალიზებას. რა პოლიტიკას ატარებთ ამ მხრივ, რათა ჩვენ, სტუდენტებმა, შევძლოთ მეტი პრაქტიკა და მეტი გამოცდილება მივიღოთ, ვთქვათ, შინაგან საქმეთა სამინისტროს მსგავს სტრუქტურებში?“ — მიმართა მინისტრს ბექა დადუშქელიანმა. ალექსანდრე ჭიკაიძემ საპასუხოდ სტატისტიკა მოიშველია და განაცხადა, რომ ამ ეტაპზე შინაგან საქმეთა ორგანოებში 45 000 თანამშრომელია დასაქმებული. „არის შემთხვევები, როცა ვეძებთ სათანადო განათლების მქონე კადრებს და კონკურსის წესით ვარჩევთ მათ. დაინტერესებული ვარ, რომ სტუდენტებმა ჩვენს ორგანიზაციაში გაიარონ პრაქტიკა და მათ შორის პროფესიონალები დასაქმდნენ, მაგრამ მხოლოდ საჯარო სამსახურებზე არ უნდა იყოს ალბულები ორიენტაცია. ვერც ერთი სახელმწიფო ვერ შეძლებს სახელმწიფო ინსტიტუტებში დასაქმოს ის ნაკადი, რომელიც უმაღლეს სასწავლებელს ამთავრებს“, — განაცხადა მან.

სტუდენტები ასევე დაინტერესდნენ, რა შემხვედრ ნაბიჯებს შეაგებებს სახელმწიფო გამკაცრებული კანონების შედეგად გაჩენილ „იატაკევეშა ბაზარს“, რაზეც მინისტრმა უპასუხა: „ყველა ნარკომოვარს მივაბნებთ და დავსჯით!“

შინაგან საქმეთა მინისტრთან შეხვედრაზე ახალგაზრდული ინიციატივაც გაისმა — სამინისტრომ ჩართოს არასამთავრობო ორგანიზაციები ანტინარკოტიკულ კამპანიაში და დააფინანსოს მათი აქტიურობა, რათა ყოფილი ნარკოდამოკიდებულების რესოციალიზაცია განხორციელდეს. „ჩვენი ინიციატივაა, რომ გამოიყოს გრანტები არასამთავრობო ორგანიზაციებისთვის, რომლებიც ამ საკითხით იქნებიან დაინტერესებული. ჩვენ, ახალგაზრდები, მონა-დინებულები ვართ, რომ მზარდი დაუფლებით იმ ადამიანებს, ვინც ამ საშინელ სენს ებრძვის“, — განაცხადა ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის სტუდენტმა ნიკა ნიკოლაძემ.

შინაგან საქმეთა მინისტრის შეხვედრას სტუდენტებთან შეფასება მისცა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ვიცე-რექტორმა ლევან ალექსიძემ. მან განაცხადა, რომ ამგვარი შეხვედრები ხელს შეუწყობს სტუდენტთა გააქტიურებას, რის შედეგადაც მომავალი ერთობლივი თანამშრომლობით შესაძლებელი იქნება ნარკომანიის წინააღმდეგ ბრძოლა უფრო შედეგიანი გახდეს.

საქართველოს პრეზიდენტი

განმანათლებლობის ევროპული ჰორიზონტები

„განმანათლებლობის იდეები მუდმივად აქტუალურია, რადგან მას ემყარება ისეთი ღირებულებები, როგორც არის ადამიანის თავისუფლება და დამოუკიდებლობა. დღეს, ქართულ რეალობაში, განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია განმანათლებლობის იდეების პოპულარიზაცია, ვინაიდან მხოლოდ თავისუფალი ადამიანი ქმნის თავისუფალ საზოგადოებას და სახელმწიფოს“, — სწორედ ამ თემაზე ისაუბრა თსუ-ის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის სამეცნიერო კვლევებისა და განვითარების სამსახურის უფროსმა სპეციალისტმა ნინო პოპიაშვილმა თავისი სამეცნიერო გამოკვლევის — „განმანათლებლობის ევროპული ჰორიზონტები“ პრეზენტაციაზე, რომელიც პირველ აპრილს თსუ-ში გაიმართა.

პრეზენტაციაზე მკვლევარმა განმანათლებლობის ფილოსოფიურ და ლიტერატურულ ასპექტებზე გაამახვილა ყურადღება და ამ სფეროს უკეთ შესწავლის აუცილებლობაზე ისაუბრა, რადგან მისი ინფორმაციით, საბჭოთა კავშირის პერიოდში მას სათანადო ყურადღება არ ექცეოდა მრავალი ფაქტორის გამო. მათ შორის ამის მიზეზი ისიც იყო, რომ განმანათლებლობა არის დემოკრატიულ ღირებულებებზე დაფუძნებული და ტოტალიტარული რეჟიმის დროს ეს ფასეულობები მნიშვნელოვანი არ გახლდათ.

მკვლევარმა ვრცლად ისაუბრა ევროპული განმანათლებლობის წარმოშობასა და განვითარებაზე. მისი ინფორმაციით, განმანათლებლობა, როგორც მიმდინარეობა ლიტერატურასა და ხელოვნებაში, ევროპაში, XVI-XVII საუკუნეებში ჩაისახა. განმანათლებლობის იდეები ინგლისიდან სწრაფად გავრცელდა გერმანიაში და საფრანგეთში, ასევე, ჩრდილოეთ ამერიკაში, მოგვიანებით კი მთელს მსოფლიოში, მათ შორის, არაბულენოვან სამყაროში, სპარსეთში და ა.შ. განმანათლებლობის იდეები ეხებოდა რამდენიმე ფუნდამენტურ საკითხს, კერძოდ: ადამიანის თავისუფლების თემას, თავისუფლებისა და თანასწორობის პრობლემას, ტოლერანტობისა და შემწყნარებლობის თემებს, ახალი ადამიანის აღზრდის საკითხს და, ზოგადად, აღზრდის პრობლემებს, ასევე, ცოდნის საყოველთაო გავრცელების თემას. განმანათლებლობა ეპოქამ შეძლო ახალი ღირე-

ბულებების დამკვიდრება, რომელი ღირებულებებიც ფუნდამენტურად იქცა. „განმანათლებლობა ღირებულებებმა შეცვალა მსოფლიო. ამ დროს იწყება კრიტიკული ჭვრეტა, მრავალ საკითხზე მეცნიერული დაკვირვება, რამაც კაცობრიობას განვითარება მოუტანა. მნიშვნელოვანია აღინიშნოს, რომ განმანათლებლობის იდეები დღესაც აქტუალურია. თავისუფლებისა და თანასწორობის, ტოლერანტობისა და შემწყნარებლობის საკითხები ის ძირითადი ღირებულებებია, რაზეც თანამედროვე დემოკრატიული ღირებულებები ვითარდება.“

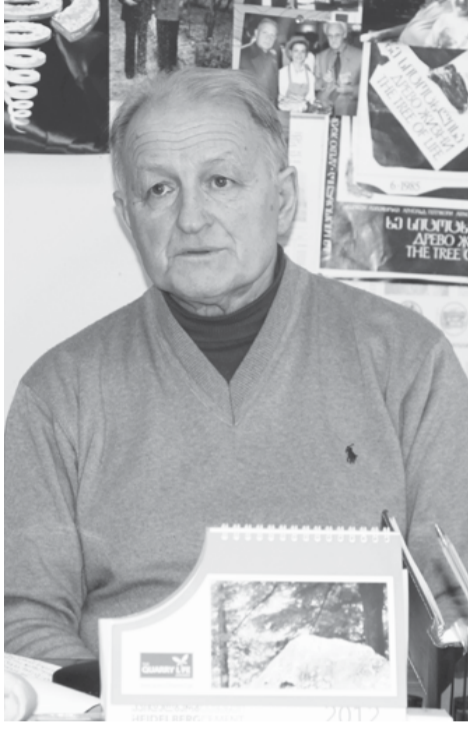
სწორედ ამიტომ, ჩემი მიზანი იყო შემეხანავლა ევროპული განმანათლებლობა და შემედარებინა და შემეჯერებინა იგი ქართული კონტექსტისთვის, რადგან დღეს განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ის ღირებულებები, რაც განმანათლებლობას ახასიათებს: განათლებისადმი სწრაფვა, ახალი ადამიანის აღზრდის პრობლემა, ახალი სამეცნიერო ტექნოლოგიების აღმოჩენა... ყველაზე მთავარი კი ადამიანის თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობის მაღალი ხარისხია“, — აღნიშნა ნინო პოპიაშვილმა პრეზენტაციაზე.

მომზადდა შურთსია ბაროშვილმა

ფრანკფურტში გამართული კულტურის დღეები და ეკონომიკური ფორუმი

შურთსია ბაროშვილი

16-18 მარტს გერმანიის ქალაქ ფრანკფურტში ქართული კულტურის დღეები და ბიზნეს ფორუმი გაიმართა. ღონისძიება საქართველოს საპატიო კონსულის კლაუს ჰიპის ინიციატივითა და ფრანკფურტის ქართულ-გერმანული ეკონომიკისა და კულტურის ასოციაციის ორგანიზებით შედგა.

ქართული კულტურის დღეები ფრანკფურტის ინტერნაციონალურ თეატრში მიხეილ თუმანიშვილის სახელობის კინოსახიობთა თეატრის სპექტაკლით გაიხსნა. სხვა კულტურულ ღონისძიებებთან ერთად ფრანკფურტის ინტერნაციონალური თეატრის მისაღებად შედგა თსუ-ის პროფესორის არნოლდ გეგეჭკორის ფოტო ნამუშევრების გამოფენა, აქვე მოენყო მეცნიერის მიერ გამოსაცემად მომზადებული ალბომის — „ეს არის საქართველო“ პრეზენტაცია, რომელმაც შეკრებილი საზოგადოების უდიდესი ინტერესი და მოწონება დაიმსახურა.

აღსანიშნავია, რომ ქართულ გერმანული კულტურის დღეების საზეიმო გახსნის პატივი არნოლდ გეგეჭკორს ხვდა წილად. მეცნიერი თავისი მოხსენებით შეეცადა — დამსწრე საზოგადოებისთვის მიენოვებინა ინფორმაცია საქართველოს ისტორიისა და კულტურის შესახებ.

მეცნიერი ფრანკფურტში გატარებულ დღეებს სიამოვნებით იხსენებს: „ფრანკფურტში გამართული ქართული კულტურის დღეები შთაბეჭდილებებით და ემოციებით იყო აღსავსე. ეს ძალიან მნიშვნელოვანი ფორუმი იყო, რომელსაც ესწრებოდნენ გერმანიაში მცხოვრები ქართველებიც, მათ შორის, ჩემი ყოფილი სტუდენტებიც. ამიტომ ძალიან საპასუხისმგებლო მისია იყო ასეთი მასშტაბური ღონისძიების გახსნა. ჩემს გამოსვლაში შევეცადე დამსწრე საზოგადოებისთვის ამეხსნა, როგორ შეინარჩუნა ასეთმა პატარა ერმა საუკუნეების მანძილზე ენა, მამული და სარწმუნოება“, — აღნიშნა არნოლდ გეგეჭკორმა.

მეცნიერის თქმით, ფორუმის მონაწილეთა დიდი ინტერესი გამოიწვია მისმა ალბომმა — „ეს არის საქართველო“, რომელშიც პროფესორის მიერ გადაღებული 1600-მდე ფოტოა შესული. ორენოვან, ინგლისურ-ქართულ ენაზე გამოცემულ

ნიგნში, რომელსაც რეჟისორ რეზო ჩხეიძის წინასიტყვაობა აქვს წამძღვრებული, თითოეულ ფოტოს ტექსტურული მასალაც ახლავს თან, რომელიც ასევე ნიგნის ავტორს ეკუთვნის. „დიდი ხანია „ორ ბატონს“ ვემსახურები, ჟურნალისტიკა ჩემი მეორე პროფესიაა. ამ ნიგნის გამოცემა საქართველოს პოპულარიზაციასა და უკეთ გაცნობას ისახავს მიზნად და, ალბათ, ამიტომაც დაინტერესდა საქართველოს ელჩი გერმანიაში ლადო ჭანტურია, რომლისგანაც საკმაოდ მომხიბვლელი შეთავაზება მივიღე — ბერლინში ნიგნის პრეზენტაციის გამართვა და ტირაჟის ნაწილის გერმანიაში გატანა. ჩემი მიზანიც ხომ ის არის, რომ მსოფლიოში უფრო მეტმა ადამიანმა გაიგოს ჩვენი ქვეყნის შესახებ ინფორმაცია“, — ამბობს არნოლდ გეგეჭკორი.

მისივე ინფორმაციით, ფრანკფურტში გამართული კულტურის დღეები ეკონომიკური ფორუმით დამთავრდა, სადაც განიხილეთა ერთობლივი ბიზნეს-პროექტები, რომელსაც ასევე დიდი მნიშვნელობა აქვს საქართველოსთვის.

1600

ფოტოა შესული ალბომში „ეს არის საქართველო“

ახალი კათედრის ამუშავება უნივერსიტეტის ავტორიტეტსაც წაადგება

თსუ-ის ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტზე საერთაშორისო ეკონომიკისა და ეკონომიკურ მოძღვრებათა ისტორიის კათედრა შეიქმნა, რომლის სულისჩამდგმელი და ხელმძღვანელია საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის წევრი, პროფესორი ავთანდილ სილაგაძე. როგორც იგი აცხადებს, „მას შემდეგ, რაც თსუ-ს სათავეში აკადემიკოსი ვლადიმერ პაპაია ჩაუდგა, უნივერსიტეტში სიახლეების დაწერვა და შემოტანა პრიორიტეტულ საქმიანობად იქცა და კონკრეტული ნაბიჯებიც გადაიდგა ამ მიმართულებით“. კათედრის მთავარი მიზანი მაღალი დონის სასწავლო პროგრამების შექმნა და პრესტიჟული სახელმძღვანელოების მომზადებაა, რომელიც სტუდენტების საერთაშორისო სტანდარტით აღზრდის საშუალებას მოგვცემს. ახალი კათედრის მიზნებსა და საქმიანობაზე საუბრობს საერთაშორისო ეკონომიკისა და ეკონომიკურ მოძღვრებათა ისტორიის კათედრის ხელმძღვანელი აპთანდილ სილაგაძე.

ეს მაშინ, როდესაც ყველა წამყვან უნივერსიტეტში ეს სპეციალობა ცალკე იყო წარმოდგენილი. ამიტომ კათედრის შექმნა უნივერსიტეტისთვის მნიშვნელოვან სიახლედ მიმაჩნია. მინდა აღვნიშნო, რომ შენარჩუნდა პედაგოგთა ის ძველი ბაზა, რომელიც ამ მიმართულებით მუშაობდა. კონკურსის შედეგად ძველს ახალიც დაემატა და დღეს, შეიძლება ითქვას, რომ კათედრაზე საკმაოდ საინტერესო კოლექტივი ჩამოყალიბდა. თითოეულ მათგანს ბრწყინვალედ შეუძლია ლექციის წაკითხვა რომელიმე უცხო ენაზე და, ასევე, სასწავლო ლიტერატურის თარგმნა.

სულ ცოტა ხნის წინ თსუ-ის ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტზე საერთაშორისო ეკონომიკისა და ეკონომიკურ მოძღვრებათა ისტორიის კათედრა შეიქმნა, თუმცა მას უნივერსიტეტში არსებობის დიდი ხნის ისტორია აქვს. წლების წინ იყო ეკონომიკისა და ეკონომიკური აზრის ისტორიის კათედრა, რომელმაც „ვარდების რევოლუციამდე“ პერიოდში საკმაოდ წარმატებულად იმუშავა. შემდეგ წლებში, აღნიშნული კათედრა, სამუხაროდ, გაუქმდა. 90-იანი წლების დასაწყისში, საქართველოში პირველად, ჩვენ შემოვიტანეთ სპეციალობა — საერთაშორისო ეკონომიკა, რომელიც ერთერთ ყველაზე პრესტიჟულ სპეციალობად ითვლება და საკმაოდ მოთხოვნილია აბიტურიენტების მხრიდან. სამუხაროდ, საერთაშორისო ეკონომიკის მიმართულება, როგორც დამოუკიდებელი რგოლი, უნივერსიტეტში არ არსებობდა, და

ვფიქრობთ, გავაკეთეთ მოდული ეკონომიკისა და ეკონომიკური აზრის ისტორიაში. ესეც გარკვეული სიახლეა. თსუ გახდება პირველი ქართული უნივერსიტეტი, სადაც ბაკალავრიატის სტუდენტებს, მაგისტრატურის დონეზე, შევთავაზებთ პროგრამას

ეკონომიკის სპეციალობის მიმართულებით, ცვდილობთ, მოვიპოვოთ ნობელის პრემიის ლაურეატის — კრუგმანის სახელმძღვანელოს თარგმნისა და გამოცემის უფლება, ასევე, ეკონომიკური აზრის ისტორიის სახელმძღვანელოს თარგმნისა და გამოცემის უფლება. ეს ის სახელმძღვანელოებია, რომელიც ამერიკისა და ევროპის პრესტიჟულ უნივერსიტეტებში ასწავლიან. იმედი გვაქვს, რომ უნივერსიტეტში გამოიძენება ფინანსები ამ სახელმძღვანელოების გამოსაცემად. უკვე დავამთავრეთ ერთერთი სახელმძღვანელო — „მსოფლიო ეკონომიკა“ თარგმნა, რომელიც ამ დღეებში გამოიცემა. უახლოეს მომავალში, საერთაშორისო ეკონომიკის კუთხით, თითოეულ წამყვან დისციპლინაში მსოფლიო დონის სახელმძღვანელოები გვექნება. საბოლოო ჯამში ჩვენი მიზანია კვალიფიციური სტუდენტების მომზადება. კათედრის მუშაობა არა მარტო ფაკულტეტის საქმიანობის ეფექტიანობაზე ისახება, არამედ უნივერსიტეტის ავტორიტეტსაც წაადგება.

უნივერსიტეტის ადმინისტრაციის მხრიდან დიდ მხარდაჭერასა და თანადგომას ვგრძობთ, ჩვენ კი მაქსიმალურად ვიმუშავებთ, რომ მოღვაწეობა შედეგიანი და ეფექტური იყოს.

მომზადდა თამარ ლაღინაძე

საქართველო-საქართველო

გაზეთი „თბილისის უნივერსიტეტის“ სტუდენტური ჩანართი

გახდება თუ არა უკრაინა რუსეთისა და „ნატოს“ სამხედრო დაპირისპირების მიზეზი?

დღეს მთელი მსოფლიო დაძაბული ადევნებს თვალს უკრაინაში მიმდინარე პროცესებს. რუსეთმა ყირიმის ანექსია მოახდინა და ცდილობს უკრაინის სხვა ტერიტორიებსაც დაეუფლოს. არსებობს რეალური საფრთხე იმისა, რომ საქმე სამხედრო დაპირისპირებამდეც მივიდეს, რაც რეგიონში სერიოზულ დესტაბილიზაციას გამოიწვევს. უკრაინაში მიმდინარე პროცესებზე და მათ შესაძლო შედეგებზე კომენტარის გაკეთება პოლიტოლოგ კორნელი კაპაჩინას ვთხოვეთ.

— უკრაინაში არასტაბილური ვითარებაა, რაც საერთაშორისო წესრიგს სერიოზულ საფრთხეს უქმნის. დაირღვა ყველა ნორმა და პრინციპი, რომლებიც ჯერ კიდევ ვესტფალიური სისტემიდან იღებდა სათავეს. ყველაფერი თავდაყირა დადგა. რაც არ უნდა ბევრი ილაპარაკოს რუსეთის ხელისუფლებამ იმის თაობაზე, რომ ისტორიულად ყირიმი არის რუსეთის ნაწილი და ვიღაცამ ის უკანონოდ გააჩუქა, ეს მაინც იქნება სრულად აბსურდი, რაც ვერავითარ კრიტიკას ვერ უძლებს. ამ ლოგიკით, კალინინგრადი უნდა დაუბრუნდეს გერმანიას, რადგანაც ის იყო აღმოსავლეთი პრუსიის ნაწილი და ა.შ. ამიტომ, თუ სიტუაცია არ დარეგულირდება, შესაძლოა ტერიტორიული პრეტენზიები წამოაყენონ ჩინეთმა, იაპონიამ და სხვა ქვეყნებმა.

და მაქსიმალურად გამოიყენონ შანსი. ისინი უბრალოდ არ ფიქრობენ შესაძლო შედეგებზე. არადა, თუ დღეს უკრაინა დაზარალებული, ხვალ შესაძლოა თავად რუსეთი გახდეს ჩინეთის მსხვერპლი. მაგრამ პრობლემა იმაშია, რომ რუსეთში არ ცდილობენ იმის განჭვრეტას, თუ რა მოხდება მომავალში. მათ არ ესმით მოვლენების განვითარების ლოგიკა. ჯერჯერობით კი, პუტინისთვის ყველაფერი კარგად მიდის — მისმა რეიტინგმა 83%-ს მიაღწია. ეს რეკორდული მაჩვენებელია.

— რამდენად ადეკვატურია დასავლეთის რეაქცია?

— დასავლური საზოგადოება საკმაოდ რაციონალური და პრაგმატულია. შეიძლება ითქვას, ისინი არ ელოდნენ რუსეთისგან მსგავს ქმედებებს, რადგან ეს ქმედება ყოველგვარ ლოგიკურ ახსნას სცდება. ამან, გარკვეულწილად, დაბნეულობა გამოიწვია. ისინი ამბობენ, რომ ამ პირობებში, როდესაც ბირთვულ სახელმწიფოსთან უხდებოდათ დაპირისპირება, არ არიან მზად იმისთვის, რომ საქართველოსა და უკრაინის გამო მესამე მსოფლიო ომი დაიწყონ და ბირთვული დარტყმის ქვეშ აღმოჩნდნენ. ამაში არის გარკვეული ლოგიკა. ჩვენ რომ ევროპელების ადგილზე ვიყოთ, იგივეს გავაკეთებდით. ეს არის რეალობა, რომლის აღიარება ცოტა გვიჭირს. აღმოჩნდა, რომ ჩვენი მოლოდინი და წარმოდგენები დასავლეთის შესახებ ცოტა გაზვიადებულია. საქმე საქმეზე რომ მივხედო, დასავლურმა საზოგადოებამ აჩვენა, რომ მას სურს უკრაინასთან და საქართველოსთან თანამშრომლობა და მიესალმებიან მათ ევროსტრუქტურებში განვერიანებას. მაგრამ ამისთვის ისინი არ ჩაერთვებიან რუსეთთან კონფლიქტში. ამ ეტაპზე, ისინი მზად არიან, დაიცვან ევროპის ქვეყნები, რომლებიც უსაფრთხოების ქოლგის ქვეშ არიან, მაგრამ არ არიან მზად იმისთვის, რომ დაიცვან ქვეყნები, რომლებიც არ არიან „ნატოს“ წევრები. ამ ეტაპზე, მაქსიმალური, რასაც დასავლეთი უკრაინისთვის გააკეთებს, არის ის, რომ საომარი მოქმედებების შემთხვევაში მას ეკონომიკურად დაეხმარება, ან იარაღს

მიანდის, მაგრამ უკრაინელების მაგივრად ვერ იბრძობებს და არც არის ამის სურვილი: თუკი უკრაინელი თავად არ ფიქრობს საკუთარი ქვეყნის უსაფრთხოების დაცვაზე და არ სურს რისკზე წასვლა, ფრანგი და გერმანელი მით უმეტეს არ გააკეთებს ამას. არც სურვილია იქ ამის და არც საშუალება.

— საქართველოზე როგორ აისახება ყირიმის მოვლენები?

— საქართველოს, ფაქტობრივად, უკან დასახევი გზა აღარ აქვს. მან გზის ნახევარი უკვე გაიარა და უკან დაბრუნება ნამდვილი კატასტროფა იქნება. მეორე მხრივ, საქართველოს დასავლეთის მხრიდან უფრო თამამი ნაბიჯების გადადგმა. იმისთვის, რომ უსაფრთხოების გარანტია მივიღოთ, საქართველოს პირდაპირი განვერიანება „ნატოში“ ან რაიმე სხვა ალტერნატივის მოძებნა (თუმცა, სხვა საკითხია, რამდენად მზადაა ამისთვის „ნატო“). ამ სიტუაციაში საქართველოსთვის „მაპის“ მიცემა შეიძლება მეტად საარსკოვ კი იყოს. მოგეხსენებათ, „მაპი“ არ არის გარანტია იმისა, რომ თავდასხმის შემთხვევაში ნატო საქართველოს სამხედრო დახმარებას გაუწევს. მეორე მხრივ, საქართველოსთვის

სამოქმედო გეგმის მიცემამ, შესაძლოა, რუსეთის აგრესიული ქმედებები გააძლიეროს და ჩვენ აღმოვჩნდეთ ისეთ სიტუაციაში, როგორშიც აღმოვჩნდით ბუქარესტის სამიტის დროს... ასე რომ, საქართველოს მართებს სტრატეგიული მოთმინება. ეს არ ნიშნავს იმას, რომ მან უნდა დათმოს თავისი პრინციპები, მაგრამ, საქართველო, რომ მეტი სიფრთხილე გამოიჩინოს: არ გააკეთოს რადიკალური განცხადებები და ა.შ. საქართველომ უნდა გააგრძელოს ევროატლანტიკური სტრუქტურებისკენ სწრაფვა, მაგრამ შეძლება ცოტა ტემპი დააგდოს, რათა არ მოახდინოს რუსეთის პროვოცირება.

არსებობს მოვლენების განვითარების სამი ვარიანტი: ა) რუსეთი და დასავლეთი მიაღწევენ თანხმობას იმის შესახებ, რომ ნატო არ გაფართოვდება აღმოსავლეთით. ეს იქნება ძალიან ცუდი ვარიანტი, რადგანაც საქართველო და უკრაინა ავტომატურად მოხვდება რუსეთის გავლენის ვიწროკონტაქტში; ბ) დასავლეთი შეეცდება, გარკვეულწილად, სამაგიერო გადაუხადოს რუსეთს უკრაინის გამო და საქართველოსთან გააღრმავებს ურთიერთობას და თანამშრომლობას; გ) თუკი რუსეთი ნაგავებს ბრძოლას დასავლეთთან, მაშინ საქართველოც და უკრაინაც ნატოში განვერიანდებიან. მაგრამ ეს მოკლევადიან პერსპექტივაში არაა მოსალოდნელი. ამას სჭირდება წლები და გამოუდებელი ძალისხმევა და მონდომება ევროპელებისა და ამერიკელების მხრიდან. რუსეთს არ შეუძლია მათთან ეკონომიკურ ჭიდილს გაუძლოს, ამას ისინი ნელ-ნელა მიხვდებიან, როდესაც სანქციების პირველ შედეგებს ნახავენ. პუტინის უახლოესი გარემოცვის წევრებმა, რომლებსაც ანგარიშები გაუყინეს, უკვე იგრძნეს ეს. ეს იყო ერთგვარი გამაფრთხილებელი სიგნალი, რომ თუ პროცესები გაგრძელდება, იგივე მოვლით სხვა მილიარდერებსაც, რაც საბოლოოდ ისევ რუსეთის ეკონომიკისთვის იქნება ცუდი. როდესაც გამაღებულ შეიარაღებას ენევი, უზარმაზარი ფინანსები საჭირო. თავის დროზე, ეს გახდა საბჭოეთის დაცემის მიზეზი: მან ვერ გაუძლო იმ ეკონომიკურ გამოწვევებს, რაც გამაღებულ შეიარაღებას ახლდა თან, რამაც გორბაჩოვი აიძულა, რომ სერიოზულ დათმობებზე წასულიყო.

მოამზადა ირაკლი მოღვაძე

მოგავალი ფსიქოლოგი ყურადღებით გისმენთ

მედი სავალი

გაგა გვენეტაძე თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მესამე კურსის სტუდენტია, ფსიქოლოგიის მიმართულებაზე სწავლობს და ინტერესების საკმაოდ ფართო სფერო აქვს. გაგა აქტიური, წარმატებული სტუდენტია. ბევრი მეგობარი ჰყავს. იტაცებს ფოტოგრაფია, პროზა, პოეზია. მისთვის მთავარი ღირებულება - ადამიანებთან ურთიერთობაა. მეგობრები მას დადებით ემოციებთან, მხიარულებასა და სილაღესთან აკავშირებენ. როგორ გინდა მარტივად დაახასიათო და შექმნა პორტრეტი ადამიანისა, რომელიც ერთდროულად ჰგავს კრისტოფერ რობინს, პატარა უფლისწულს და პოზიტურ ასხივებს.

მელიც ერთ-ერთი წარმატებული სტუდენტური ორგანიზაციაა უნივერსიტეტში. იმ წლიდანვე საერთაშორისო არასამთავრობო ორგანიზაციის ქუთაისის ფილიალის „KUTAI-SI KAMPUS LIONS CLUB“-ის გენერალური მდივანია. იგი სხვადასხვა ორგანიზაციის

ეგიდით, მოსწავლეებისთვის თბილისში, გორსა და ქუთაისში ატარებს ლექციებს.

გაგა ფურნალისტური საქმიანობითაა დაინტერესებული. უყვარს საკუთარი გამოცდილების სხვისთვის გაზიარება. მისთვის ძალიან მნიშვნელოვანია აუდიტო-

რისთან კონტაქტი. ცდილობს, მუდმივი კავშირი ჰქონდეს განსხვავებული ტიპის ადამიანებთან და სწორედ ამიტომ თავისუფალი დროის ნაწილს უთმობს ბლოგს. წერს სტატიებს საკუთარ ბლოგზე (გასართობად) და პროფესიულ ბლოგზე (დამწყები ფსიქოლოგებისა და ფსიქოლოგიური დაინტერესებული პირებისთვის).

სამომავლო გეგმებზე ცოტას საუბრობს, წერს, ხატავს, ფოტოებს იღებს, ყოველ დღე რაღაც ისეთს აკეთებს, ახალს და საინტერესოს — სულ ძიებდა. სადაც გაგაა, იქ ღიმილია, სიტბოა, პოზიტივიზაცია...

უცხო ფერის თმები აქვს. როცა ბედნიერია, თვალის კუთხეში კანი უცნაურად ეკეცება. ძალიან გემრიელ პიცას აცხობს. უყვარს თეატრი, კინო, კითხვა, სიახლეების აღმოჩენა, მოსწონს ყველაფერი დახვეწილი და ორიგინალური ან, უფრო სწორად, ყველაფერი, რაც მოსწონს, დახვეწილი და ორიგინალურია.

მას სიამოვნებას ანიჭებს პროფესიული საქმიანობა. თვლის, რომ ზუსტად იმ სფეროშია, რომელიც მისია, იმ საქმეს აკეთებს, რასაც უნდა, რომ აკეთებდეს. მომავალი ფსიქოლოგი ყურადღებით გისმენთ და არასდროს იშურებს თქვენთვის საჭირო რჩევებს.

იცნობდეთ შესანიშნავ უნივერსიტეტულს — გაგა გვენეტაძეს...

გაგა გვენეტაძე

მემარცხენე ფლანგი — ფაბიანელების მიზნები და ინიციატივები

“ ფაბიანური საზოგადოება ბრიტანეთის უძველესი პოლიტიკურ-ინტელექტუალური დაწესებულებაა (think tank). 1884 წელს, დაარსებიდანვე, იგი დგას მემარცხენე იდეებისა და პოლიტიკური პროცესების ფრონტის წინა ხაზზე. სახელწოდება წარმოდგება რომელიმე გენერლის ქვინტუს ფაბიუსის სახელიდან, რომელიც ცნობილი იყო თავისი სამხედრო სტრატეგიით: იგი არასოდეს უტევდა კართაგენელებს, ვიდრე შესაფერისი მომენტი არ დადგებოდა. — ბრიტანელი და ახლა უკვე ქართველი ფაბიანელების შესახებ ამომწურავ ინფორმაციას ფაბიანელთა საზოგადოების ვებ-გვერდზე გაცემოთ (<http://fabiansocialists.wordpress.com>). აქვე ნაიკითხავთ საზოგადოების მანიფესტს, რომელიც სულაც არ ჰგავს ჩვენში მომრავლებულ, იმპორტირებულ და უცხო პოლიტიკური იდეოლოგიების მექანიკურ კალკს. ეს მანიფესტი საქართველოში სადღეისოდ დაგროვილ უამრავ სოციალურ, პოლიტიკურ და ეკონომიკურ პრობლემაზე საკმაოდ ზუსტი, ქმედითი და გააზრებული პასუხის მცდელობაა.

საზოგადოების დამფუძნებლები სტუდენტები არიან, რომლებსაც, მათი აქტიურობიდან გამომდინარე, კარგად იცნობენ საუნივერსიტეტო სივრცეში და საზოგადოებაში. ფაბიანელების მიზნების, პოლიტიკური პლატფორმისა და უახლოესი გეგმების შესახებ მანიფესტის ავტორს, თსუ-ის სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის სტუდენტს ლეონ ლორთქიფანიძეს ვესაუბრეთ.

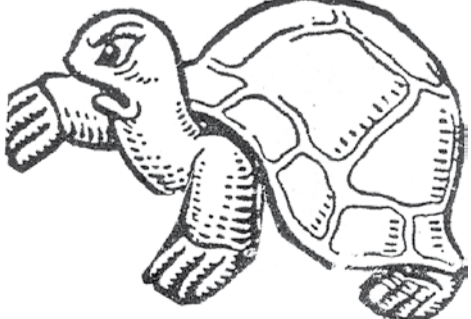
— რა მიზნებს ისახავს ფაბიანური საზოგადოება, რომელიც თქვენ დააფუძნეთ?

— ფაბიანური საზოგადოების მანიფესტზე მუშაობა ჯერ კიდევ ზაფხულში დაიწყო. დაწერე მანიფესტი, რომელიც რამდენიმე ჩემს მეგობართან ერთად განვიხილე. ნოემბერში მანიფესტს ხელი მოვანერეთ და გამოვაქვეყნეთ, შესაბამისად, 2013 წლის ნოემბრიდან ფაბიანური საზოგადოება დაფუძნდა. ეს არის არაიერარქიული, არარეგისტრირებული და არაფორმალური საინიციატივო ჯგუფი და ამ საინიციატივო ჯგუფს აერთიანებს ის ღირებულებები, რომლებიც მანიფესტშია ჩამოთვლილი. ეს, ძირითადად, მემარცხენე ღირებულებებია, ძირითადად სოციალური სამართლიანობა, სოციალური საბაზრო ეკონომიკა, გენდერული დემოკრატია, ეკოლოგიური პასუხისმგებლობა, მონაწილეობითი დემოკრატია, დემოკრატია პირდაპირი დემოკრატის ელემენტებით და ა.შ.

პირველ რიგში, გვინდა, ჩვენი ღირებულებების მკაფიო დემონსტრირება მოვახდინოთ. დღეს სტუდენტებში ძალიან ბევრ მემარცხენეს ვხვდებით, მაგრამ მემარცხენეთა უმრავლესობა რადიკალურად განწყობილი ანარქისტები, ანარქო-კომუნისტები, მარქსისტები არიან. ამის პარალელურად, არსებობს სოციალ-დემოკრატიული პარტია და მისი ახალგაზრდული ფრთა, რომელიც, ასე თუ ისე, სახელმწიფო კონსერვატივებს ექვემდებარება და ისე თამამად და ღიად ვერ საუბრობს. შესაბამისად, სტუდენტურ-ახალგაზრდულ სივრცეში ერთგვარი ვაკუუმი გაჩნდა შედარებით კონსტრუქციული, დაბალანსებული და ნაკლებად რადიკალური სტუდენტური ჯგუფის არარსებობის გამო. ჩვენ გვაქვს პრეტენზია, რომ ასეთი ჯგუფი ვართ და გვინდა, რომ ეს დანაკლისი შევავსოთ. ამიტომაც ავირჩიეთ ეს სახელი — ფაბიანური საზოგადოება, რომელიც მე-19 საუკუნის უკანასკნელი წლების ინგლისიდან მოდის. ამ საზოგადოების წევრები თვლიდნენ, რომ პოლიტიკური ბრძოლის საუკეთესო გზა დაგეგმვა, დარწმუნება და თანამიმდევრულობაა და არა კონფრონტაცია.

— ფაბიანური საზოგადოების ჩამოყალიბებას წინ უძღოდა გამოვლენი გასული წლის პირველ მაისს, სადაც იგრძნობოდა, რომ ახალგაზრდა თაობა მგრძობიარე სოციალური საკითხების მიმართ. კონკრეტულად, რა არ მოგწონთ და რის დალაგებას ითვალისწინებთ?

— ბევრი რამ არ მოგწონს! არ მოგწონს ის, რომ საქართველოში კერძო საკუთრება თავმოყრილია ადამიანთა უმცირესი ჯგუფის ხელში და მოქალაქეთა უდიდესი უმრავლესობა, ფაქტობრივად, ეკონომიკური რესურსის გარეშეა დარჩენილი. რესურსების ამგვარად გადახანძრვა გვაძლევს გარკვეულ უარყოფით შედეგებს: ეკოლოგიის მძიმე მდგომარეობას, კულტურული მემკვიდრეობის განადგურების ტენდენციებს და, რაც მთავარია, როდესაც ამგვარად არის გადახანძრული ქონება, მაშინ დემოკრატისაც საფრთხე ექმნება, რადგან ვისაც აქვს ფული, ვისაც აქვს დიდი წარმოება და დიდი შესაძლებლობა, ისინი აკონტროლებენ პოლიტიკურ ელიტას და არჩევნები უკვე ფორმალურ ხასიათს იძენს. რაც ყველაზე მთავარია, ეს ჯგუფები საკუთარ თავს აძლევენ იმის უფლებას, რომ შეზღუდონ დასაქმებული ადამიანების უფლებები. უკანასკნელ სტატისტიკას თუ გავიხსენებთ, 2006-დან 2012 წლამდე საქართველოში 200-ზე მეტი მუშა გარდაიცვალა, რადგან დამსაქმებლის მიერ უსაფრთხოების შესაბამისი პირობები არ იყო შექმნილი, გარდა ამისა, 500-ზე მეტი მუშა დასახიჩრებულია, დაზიანებულია, სათანადო პენსიას არ იღებს. ჩვენ ვხედავთ გარემოს, სადაც ოქროს მომპოვებელი სანარმო, რომელიც კვირაში 70 კილოგრამ ოქროს აწარმოებს, მუშას, რომელსაც ყოველ დღე 12 საათი ამუშავებს, ხელფასს უხდის 300-დან 800 ლარამდე, მაშინ, როდესაც ადმინისტრაციის ხელფასები საკმაოდ მაღალია. აი, ამ უსამართლობას ვხედავთ. ვხედავთ, რომ მოქალაქეთა უმცირესი ჯგუფები ფლობენ რესურსებს და ასეთი მოქალაქეთა ჯგუფები არაფრად აგდებენ არც ადამიანის სოციალურ უფლებებს, არც გარემოს, არც

ფაბიანელთა საზოგადოების სიმბოლოა კუ, რომელიც წარმოადგენს ფაბიანური საზოგადოების მიზნის — სოციალიზმის თანდათანობით ექსპანსიას.

საზოგადოება იცოდას, რომ ალარ არიან საპარტიოებში მსოფლიო დემოკრატიები (როგორც ეს წინა თაობაში იყო), რომ არსებობს ალტერნატიული ხედვა, ალტერნატიული დამოკიდებულება, ალტერნატიული ინიციატივები და დღეს თუ არა, ხვალ შევცდებით, რომ ამ ინიციატივების რეალიზება მოხდება.

კულტურულ მემკვიდრეობას. ყველაფერი დაყვანილია ფულზე და კაპიტალზე. ჩვენ კი გვინდა, რომ სახელმწიფო და საზოგადოება უფრო მეტად ადამიანებზე, მათ კავშირებზე იყოს ორიენტირებული.

— ეს გარკვეული იდეოლოგიის ნაყოფია, რომელსაც დღეს ბევრი მომხრე ჰყავს, განსაკუთრებით თქვენს წინა თაობაში, რომლებიც, საკუთარი საბჭოთა წარსულიდან გამომდინარე, ძირითადად, მემარჯვენე ღირებულებების მატარებლები არიან...

— ეს არის ლიბერტარიანული, უკიდურესი მემარჯვენე იდეოლოგიის შედეგი. ჩვენ ხშირად გვადანაშაულებენ იმაში, რომ თითქოს არ გვინდა — სიმდიდრე შეიქმნას, ეკონომიკამ იმუშაოს და კომუნიზმი გვინდა! არა, ბატონო! გვინდა, რომ საბაზრო ეკონომიკამ იმუშაოს, საბაზრო ეკონომიკა განვითარდეს, ინვესტირდეს იცოს და ა.შ., მაგრამ ეს არ უნდა ხდებოდეს უკონტროლოდ, ქაოტურად. გარკვეული სამართლიანობა და იდეოლოგია რომ იყოს დაცული, ამგვარი ეკონომიკური ურთიერთობები უნდა დაარეგულიროს სახელმწიფომ მოქალაქისა და დემოკრატის სასარგებლოდ.

— რამდენად მგრძობიარეა ახალგაზრდობა ამ მესიჯების მიმართ?

— ძალიან მგრძობიარეა და თამამად და სიამაყით შეგვიძლია ვთქვათ, რომ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის აქტიური ნაწილი არის გამოხატულად მემარცხენე ღირე-

ბულების მატარებელი. მართალია, ზოგი რადიკალია, ზოგი უფრო მარჯვნივ არის გადახრილი, მაგრამ მაინც მემარცხენე მიდრეკილებები აქვთ.

— ახლანაზ გამართულ სტუდენტურ შეხვედრაზე მსჯელობით, რომ ვსურთ, 1921 წლის კონსტიტუციის 13 თავის გარკვეული ნაწილი კვლავ აღსდგეს კონსტიტუციაში. რას გულისხმობს ეს ინიციატივა და რამდენად რეალურია, რომ მოხერხდეს 1921 წლის ამ თავის აღდგენა კონსტიტუციაში?

— ამ მხრივაც უამრავი კრიტიკა მივიღეთ. ამბობენ, რომ სახელმწიფოს უჭირს, რომ საკონსტიტუციო პრაქტიკა დაიხვეწა და ალარ შეიძლება ამის აღდგენა და ა.შ. მაგრამ ჩვენ არ ვსაუბრობთ აქ სამართლებრივი ტექნიკის საკითხებზე, ჩვენ ვსაუბრობთ კონკრეტულ სოციალურ და პოლიტიკურ ინსტიტუტებზე, რომელიც პირველი რესპუბლიკის დროს არსებობდა. ეს არის კონსტიტუციით გარანტირებული შრომის ინსპექციისა და სანიტარული ზედამხედველობის არსებობა, რომელიც 1921 წელს შექმნა საქართველოს და, თუ ამის სურვილი და პოლიტიკური ნება იქნება, ხელს ვერაფერი შეუშლის, რომ დღესაც იარსებოს. მეორე ინსტიტუტი მინიმალური ხელფასის ინსტიტუტია: მთელ ევროპაში დღეს მინიმალური ხელფასს განსაზღვრავს სახელმწიფო. მინიმალური ხელფასის ცნების შემოტანა ქართულ სამართლებრივ სივრცეში მოგვცემს იმის შესაძლებლობას, რომ საწარმო, რომლის შემოსავალიც კვარტალში 161 მილიონი ამერიკული დოლარია, თავის მუშას 200 ლარს ვეღარ დაუნიშნავს, რადგან სახელმწიფო მას ქვედა ზღვარს დაუდგენს. მესამე ინსტიტუტი, რომელიც არსებობს დღეს საქართველოში, მაგრამ გვინდა რომ მას კონსტიტუციური გარანტიები მივცეს, გახლავთ უმუშევრობის ანაზღაურება დაზღვევით ან დახმარების სახით. ჩვენ ვფიქრობთ, რომ დღეს არსებული დაზღვევა, რომელიც საყოველთაოა, მხოლოდ ერთი კონკრეტული მთავრობის პოლიტიკური ნებაა, რადგან შეიძლება ეს მთავრობა შეიცვალოს და დაზღვევა ყველასთვის, მათ შორის, უმუშევრებისთვისაც მოიხსნას. ასე რომ არ მოხდეს, საჭიროა საკონსტიტუციო გარანტიები. ვიცით, რომ ეს ძალიან შორეული პერსპექტივაა, რადგან, მიუხედავად იმისა, რომ დღეს საქართველოს მთავრობა თავისი რწმენით არის მემარცხენე და ცდილობს იყოს მემარცხენე იდეების გამოხატველი, არ წავა ამ საკონსტიტუციო ინიციატივაზე. ჩვენ მაინც გვინდა, რომ განვაცხადოთ ამის შესახებ და საზოგადოებამ იცოდეს, რომ ალარ არიან საქართველოში მხოლოდ ნეოლიბერალები (როგორც ეს წინა თაობაში იყო), რომ არსებობს ალტერნატიული ხედვა, ალტერნატიული დამოკიდებულებები, ალტერნატიული ინიციატივები და დღეს თუ არა, ხვალ შევცდებით, რომ ამ ინიციატივების რეალიზება მოხდეს.

— გამოდის, რომ ლიბერალიზმსაც უპირისპირდებით...

— თავიდან ბოლომდე უპირისპირდებით იმ ხედვებს, რომელიც ამ ნეოლიბერალებს აქვთ. ზოგადად, ლიბერალური ღირებულებების — ადამიანის უფლებების, არჩევნების გამჭვირვალობის და ა.შ. სანინალმდეგო არაფერი გვაქვს, მაგრამ დღეს საქართველოში არის ერთი დინება და ერთი — ლიბერალური დისკურსი. სოციალ-დემოკრატიული ხედვის მქონე ადამიანებიც კი ლიბერალური პერსპექტივიდან მსჯელობენ. ჩვენ კი გვინდა, რომ შევქმნათ ხედვის კიდევ ერთი ალტერნატიული გზა და დამოკიდებულება.

მომზად ლეა კურდღელაშვილი

როგორი კანონი სჭირდება ქურდულ სამყაროსთან ბრძოლას?

მეთე გვერდიდან

ნა, დოკუმენტური ფილმების გადაღება იმ ოჯახებზე, ვისი შვილიც „ქურდული“ საქმის გარჩევის დროს დაიღუპა. ასე ჩვენ საზოგადოებას უკეთ დავანახებთ იმ შედეგებს, რაც ქურდული სამყაროს წევრობას მოაქვს. ასევე ძალიან მნიშვნელოვანია პატიმართა რესოციალიზაციის პროგრამის განხორციელება.

— ანუ შედეგი რომ მივიღოთ, აუცილებელია ხელისუფლების, საზოგადოების აქტიური და კოორდინირებული მუშაობა...

— სამართლიანები უნდა ვიყოთ და აღვნიშნოთ, რომ ნაციონალურმა მოძრაობამ შეძლო პოლიციის და კრიმინალის რეკეტის აღკვეთა. ახალი ხელისუფლებაც დანაშაულის წინააღმდეგ ნულეოვანი ტოლერანტობის პოლიტიკას იყენებს. სასჯელალსრულების და პრობაციის სამინისტროსთან მჭიდრო კონტაქტი მაქვს და ვიცი, სერიოზულად მუშაობენ ციხეში კრიმინალური ავტორიტეტების იზოლაციაზე. იუსტიციის სამინისტრო მუშაობს, რომ სკოლებში ბავშვებს დანაშაულის შესახებ ინფორმაცია მიაწოდონ და ჯანსაღი ცხოვრების წესს მიაჩვიონ. თუმცა ქურდული

სამყაროს გაძლიერების პრევენციისთვის ხელისუფლებისა და საზოგადოების მხრიდან უფრო სისტემური მიდგომაა საჭირო.

როგორია ქურდული სამყაროს წევრობის მტკიცებულებაში სტანდარტი

ინტერვიუ პროფესორ ნონა თოღუასთან

— ქალბატონო ნონა, რა სირთულეს გადააწყდა პროკურატურა სასამართლოში ქურდული სამყაროს წევრობის ბრალდებით დაკავებული პირების წინააღმდეგ მტკიცებულების წარდგენისას?

— ბოლო 9 წლის განმავლობაში საქართველოში არცერთ მოსამართლეს ქურდული სამყაროს წევრობაში ბრალდებულისათვის გამამართლებელი განაჩენი არ გამოუტანია. პოლიტიკური ვითარების შეცვლის შემდეგ, ბოლო ორი თვის განმავლობაში კი ამავე ბრალდებით დაკავებული პირები გაათავისუფლეს. პროკურატურის მიერ წარმოდგენილ მტკიცებულებათა სტანდარტი კი იგივე იყო. კერძოდ, მონმეები იყვნენ შინაგან საქმეთა სამინისტროს თანამშრომლები, რომლებიც აცხადებდნენ, რომ „გვაქვს ოპერატიული ინფორმაცია“... მონმეები იყვნენ ასევე ადამიანები, რომლებსაც მხოლოდ ჭორის დონეზე ჰქონდათ გაგებული, რომ ბრალდებულები ქურდული სამყაროს წევრები იყვნენ და წყაროს ვერ

ასახელებდნენ. მტკიცებულებად გამოტანილი ჰქონდათ სატელეფონო მოსმენის ჩანაწერები, სადაც პირები ამბობდნენ, რომ „ქურდი ვარ“, რაც ნებისმიერმა შეიძლება თქვას ხუმრობით... ასევე, მტკიცებულება იყო ე.წ. კრებსების ამონაბეჭდი, რომელიც მოსამართლემ ფონოგრამასთან შეადარა და აღმოჩნდა, რომ შინაარსი ერთმანეთს არ ემთხვეოდა.

მოსამართლემ განაჩენი მტკიცებულებებზე დაყრდნობით უნდა გამოიტანოს, თუნდაც მას ბავშვობიდან ესმოდა, რომ ბრალდებული ქურდული სამყაროს წევრია.

— არსებულ ვითარებას თუ გავითვალისწინებთ, ქურდული სამყაროს წევრობაში ბრალდებულების წინააღმდეგ მტკიცებულების მოპოვება საკმაოდ რთულია...

— კანონმდებელმა წინასწარ უნდა განჭვრიტოს — რამდენად შეიძლება კანონის ამუშავება. მოქმედი კანონი ნამდვილად არის ისეთი, რომ მტკიცებულების მოპოვება რთულია. ვფიქრობ, უნდა შევქმნათ ერთიანი მუხლი, რის მიხედვითაც ორგანიზებულ დანაშაულში ბრალდებულები დაისჯებიან, მიუხედავად იმისა, იქნებიან ისინი ქურდული სამყაროს თუ ბანდიტური დაჯგუფების წევრები. სპეციალური კომისიის წევრი ვარ, რომელიც საკანონმდებლო რეფორმაზე მუშაობს. კომისიაში ორგანიზებულ დანაშაულთან ბრძოლისთვის ერთიანი მუხლის შექმნას მხარი არ დაუჭირეს, თუმცა გადაწყდა, რომ ცვლილებები შევა „ორგანიზებული დანაშაულისა და რეკეტის შესახებ კანონში“. ამაზე მუშაობა ჯერ არ დანერგულა.

ახალი წიგნი თაროზე

„ლანდშაფტმცოდნეობა და ლანდშაფტურ-ეკოლოგიური პრობლემები“

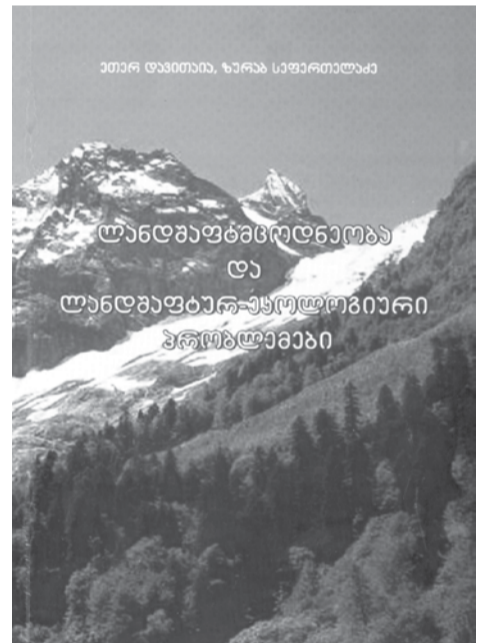
გამოცა სტრუქტურითა და შინაარსით განსხვავებული ახალი მონოგრაფია — „ლანდშაფტმცოდნეობა და ლანდშაფტურ-ეკოლოგიური პრობლემები“, რომელიც მისი ავტორების, ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის გეოგრაფიის დეპარტამენტის, ბუნებათსარგებლობის გეოგრაფიის კათედრის პროფესორების ე. დავითაიას და ზ. სეფერთელაძის ამ დარგში საკმაოდ ხანგრძლივი მოღვაწეობისა და გამოცდილების შედეგია. ნაშრომი შედგება სამი ნაწილისაგან და მოიცავს 321 გვერდს სათანადო ცხრილებით, ბლოკ-დიაგრამებით, გრაფიკებითა და რუკებით. მონოგრაფიას თან ერთვის გამოყენებული ლანდშაფტური ცნებების ძირითადი ტერმინოლოგია.

მონოგრაფიაში მეცნიერების განვითარების თანამედროვე დონის შესატყვისად,

პირველ ნაწილში განხილულია ლანდშაფტმცოდნეობის თეორიული საკითხები, კერძოდ, ქართული ლანდშაფტური სკოლის (მ. სანებლიძე, დ. უკლება, ქრ. ჯაყელი, ნ. ბერუჩაშვილი, მ. ხარატიშვილი და სხვ.) მიღწევები, ლანდშაფტის მოდელები, ძირითადი თვისებები, ფუნქციები და პოტენციალი. ნაშრომის მეორე ნაწილი ეხება ლანდშაფტმცოდნეობის ძირითად მიმართულებებს (ლანდშაფტების მორფოლოგია, ლანდშაფტების გეოფიზიკა, ლანდშაფტების გეოქიმია და ლანდშაფტების ეთოლოგია). ნაშრომის ბოლო ნაწილი კი მიძღვნილია გამოყენებითი ლანდშაფტმცოდნეობის ისეთი აქტუალური საკითხებისადმი, როგორიცაა: ეკოლოგიური რისკი და რისკის მართვის მოდელი, ბუნებათსარგებლობის ოპტიმიზაცია

და ლანდშაფტურ-არქიტექტურული დაგეგმარება, კლიმატის ცვლილებები და ლანდშაფტების რეაქცია, ლანდშაფტი და ადამიანის ჯანმრთელობა, სამხედრო-სამრეწველო კომპლექსები — ბელიგერაციული ლანდშაფტები, საქართველოს ლანდშაფტურ-ეკოლოგიური პრობლემები და სხვ.

ნაშრომი ძირითადად გათვალისწინებულია საბაკალავრო პროგრამების — „გეოგრაფია“ და „ეკოლოგია“ (ინტერდისციპლინარული) მიმართულების სტუდენტებისთვის. იგი სათანადო დახმარებას გაუწევს საპროექტო სამუშაოების შესრულებაში მაგისტრანტებს, დოქტორანტებს, ასევე, ლანდშაფტმცოდნეობისა და გარემოს დაცვის საკითხებით დაინტერესებულ სხვა სპეციალისტებს.

გახსენება

ლამარა გენგაშვილის ხსოვნას

მარა გენგაშვილი ვალმოხდელი წავიდა ამ ქვეყნიდან.

თსუ-ის ვეტერანი კალათბურთელები და კოლეგები პატივს მიაგებენ ქალბატონი ლამარას ხსოვნას.

„უნივერსიტეტის სპორტული ცხოვრების მემკვიდრე“ — ასე დაამახსოვრა ყველას თავი ლამარა გენგაშვილი, რომლის სახელთანაც ასოცირდება პირველ ქართველ კალათბურთელ ქალთა ნარმატებები. უნივერსიტეტში მას ყველა იცნობდა და პატივს სცემდა. „ჩვენი ლამარა“ — ასე ეძახდნენ მას სპორტსმენები, ლექტორები, სტუდენტები. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ღვანლმოსილი პედაგოგი, პროფესორი ფსიქოლოგი, მრავალი ნაშრომისა და სტატიის ავტორი, ამასთან, 60-იან წლებში კალათბურთელ ქალთა გუნდის უცვლელი კაპიტანი, მრავალი საერთაშორისო თამაშების პრიზიორი, სპორტის დამსახურებული ოსტატი, ლამარა გენგაშვილი ვალმოხდელი წავიდა ამ ქვეყნიდან.

ყველას თავისი 9 აპრილი აქვს“ — ითქვა ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში გამართულ ღონისძიებაზე, რომელიც 1989 წლის 9 აპრილის მოვლენებსა და ამ დღეს დაღუპულ ადამიანთა სხონას მიეძღვნა. მარო მაცაშვილის სახელობის დარბაზში სტუდენტები და პროფესორ-მასწავლებლები კინორეჟისორ გიორგი ხაინდრავას შეხვდნენ, რომელმაც მათ იმ დღეების ამსახველი უნიკალური დოკუმენტური მასალა გააცნო და 9 აპრილის ქრონიკა გაიხსენა.

კინოდოკუმენტალისტი თვალთ დანახულმა 9 აპრილმა, რომელიც უკვე ისტორიად იქცა, იმ პერიოდში დიდი რეზონანსი გამოიწვია. სწორედ ამ კადრების მეშვეობით გაიგო მსოფლიოში ბევრმა ადამიანმა საქართველოს შესახებ. ეს ფილმი აჩვენა ასევე ელდარ შენგელაიამ საბჭოთა კავშირის საკავშირო ყრილობაზეც, რომელმაც დეკლარაციებში არაერთგვაროვანი რეაქცია გამოიწვია.

გიორგი ხაინდრავას უტყუარი სიმართლე 9 აპრილზე

გიორგი ხაინდრავას ფილმში დეტალურად არის აღწერილი 9 აპრილის დღეების ქრონიკა, რომელიც სისხლიანი დარბევით დასრულდა. ფილმის ჩვენების პროცესში რეჟისორმა თავისი პოზიცია და დამოკიდებულება გააცნო დამსწრე საზოგადოებას.

„ახალმა თაობამ გადმოცემით იცის, როგორი ქვეყანა იყო საბჭოთა კავშირი, სადაც თეთრი შავი იყო და შავი — თეთრი. სადაც იდეოლოგია მხოლოდ ერთი პარტიის ინტერესებზე იყო აგებული. დამოუკიდებლობის აღდგენის საკითხი განსაკუთრებით მწვავე გახდა 90-იან წლებში, რასაც კატეგორიულად ეწინააღმდეგებოდა საბჭოთა მთავრობა. იმ დროს ქართული საზოგადოება საკმაოდ კომფორმისტული იყო. ერთერთი ყველაზე სამარცხვინო მოვლენა, რომლის მოწმეც უშუალოდ ვიყავი, 7 აპრილი იყო. რუსთაველის თეატრში შედგა აქტივის კრება. ჯუმბერ პატიაშვილის მიერ გამოცხადებული სამარცხვინო გადაწყვეტილება, რომ თბილისში სამხედრო ძალა ყოფილიყო შემოყვანილი, მაშინდელმა „ელიტარულმა“ საზოგადოებამ“ ტაშის გრიალით მიიღო. მართალია, ეს კრემლის გადაწყვეტილება იყო, მაგრამ „მამებმა“, ფაქტობრივად, განიერეს „შვილები“, რომლებიც მთავრობის სასახლესთან იყვნენ შეკრებილი“, — აღნიშნა გიორგი ხაინდრავამ.

ლადო პაპავა: მე არ ვეკუთვნი იმ ადამიანებს, რომლებსაც უნდათ, რომ 26 მაისი დაინიშნას, მაგრამ ასევე მიმაჩნია, რომ, რეალურად, 9 აპრილია საქართველოს დამოუკიდებლობის დღე, რადგან ეს ჩვენი უახლესი ისტორიის მნიშვნელოვანი ფურცელია. დამოუკიდებლობის საკითხი დღესაც მწვავედ დგას და, მიუხედავად იმისა, რომ პასუხი თითქოს ერთმნიშვნელოვანია, პრობლემები მაინც არსებობს, განსაკუთრებით 2008 წლის რუსეთის აგრესიისა და უკრაინაში განვითარებული მოვლენების ფონზე. მაგალითად გვინდა გადავუხადოთ გიორგი ხაინდრავას, რომელმაც იმ დღის მნიშვნელოვანი მოვლენები დოკუმენტურად შემოგვინახა“, — აღნიშნა ვლადიმერ პაპავამ.

რეჟისორის მიერ გადაღებულ კადრებში აისახა ყველა მნიშვნელოვანი მოვლენა: საქართველოს კათოლიკოს პატრიარქის ილია მეორეს მისვლა მომიტინგეებთან, ხალხის რეაქცია, ლოცვა, ჯარის შემოსვლა და დემონსტრანტების დარბევა. გიორგი ხაინდრავამ ამ მოვლენებთან დაკავშირებით სტუდენტებს თავისი პოზიცია გაუზიარა და ორ მნიშვნელოვან ასპექტზე გაამახვილა ყურადღება:

„ქართველმა ხალხმა დაადასტურა, რომ თავისუფალი ნების ნინაღმდეგ მას ვერავითარი ძალადობა ვერ შეაჩერებდა, პირიქით, ამ ძალადობამ უკუშედეგი გამოიღო: დაშინების მაგივრად, ადამიანებმა, თითქოს ბოროტები მოიხსნეს. ამ თვალსაზრისით, 9 აპრილი დამოუკიდებლობის სიმბოლოა. ამ დღის შემდეგ ქართველმა ხალხმა საბოლოოდ შეაქცია ზურგი ბოლშევიზმს. გადაღებული გვაქვს კადრები, როგორ წვადნენ ადამიანები პარტიულიებს... ამ პროცესმა შეუქცევადი ხასიათი მიიღო. რეალურად, საბჭოთა ნყობილება საქართველოში დამთავრდა. მეორე მხრივ, ჩვენ შეგვეძლო თავიდან აგვეცილებინა სისხლისღვრა. იქ სანთლებით იდგა მორწმუნე ერი, რომელმაც არ გაითვალისწინა პატრიარქის თხოვნა, რომ ლოცვა ტაძარში გაეგრძელებინათ. (ეს მისტიური წუთები იყო, რომელიც გადაღებული მაქვს თავიდან ბოლომდე). ამ შეცდომის შედეგებს დღესაც ვიკითხავ: ხშირად მზად ვართ, საკუთარ პოლიტიკურ ამბიციებს ქვეყნის ინტერესები გადავავლოთ, მაგრამ, საბოლოოდ, ეს იყო თავგანწირვის მაგალითი, რომელიც ქართველებს არაერთხელ გვიჩვენებია მთელი მსოფლიოსთვის და, რის გამოც, ვერც

ერთმა დამპყრობელმა საქართველოში ფეხი ვერ მოიკიდა. ჩვენ 9 აპრილს კიდევ ერთხელ დავამტკიცეთ, რომ ვართ თავისუფლების მოყვარული ერი, რომლისთვისაც სულიერი თავისუფლება ყველაზე მნიშვნელოვანია“, — მიმართა გიორგი ხაინდრავამ სტუდენტებს.

ფილმის ჩვენებას თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორი, აკადემიკოსი ვლადიმერ პაპავაც დაესწრო, რომელმაც 9 აპრილის მნიშვნელობაზე ისაუბრა: „ჩვენი სტუდენტებისთვის 1989 წლის 9 აპრილი უკვე ისტორიაა, მაგრამ ჩვენთვის, უფროსი თაობისთვის, ეს ცხოვრების ნაწილია, რადგან ჩვენ ყველანი მეტ-ნაკლებად ჩართული ვიყავით ამ პროცესში. მისასალმებელია, რომ ისინიც საკმაოდ მწვავედ აღიქვამენ ამ მოვლენას, რაც იმას ნიშნავს, რომ მათ გააზრებული აქვთ ამ ფაქტის მნიშვნელობა. დღესაც გრძელდება დისკუსია ქვეყანაში, რომელი თარიღი უნდა იყოს დამოუკიდებლობის დღე — 26 მაისი თუ 9 აპრილი? მე არ ვეკუთვნი იმ ადამიანებს, რომლებსაც უნდათ, რომ 26 მაისი დაინიშნას მიეცეს, მაგრამ ასევე მიმაჩნია, რომ, რეალურად, 9 აპრილია საქართველოს დამოუკიდებლობის დღე, რადგან ეს ჩვენი უახლესი ისტორიის მნიშვნელოვანი ფურცელია. დამოუკიდებლობის საკითხი დღესაც მწვავედ დგას და, მიუხედავად იმისა, რომ პასუხი თითქოს ერთმნიშვნელოვანია, პრობლემები მაინც არსებობს, განსაკუთრებით 2008 წლის რუსეთის აგრესიისა და უკრაინაში განვითარებული მოვლენების ფონზე. მაგალითად გვინდა გადავუხადოთ გიორგი ხაინდრავას, რომელმაც იმ დღის მნიშვნელოვანი მოვლენები დოკუმენტურად შემოგვინახა“, — აღნიშნა ვლადიმერ პაპავამ.

9 აპრილის მოვლენები ღონისძიების ორგანიზატორმა, თსუ-ის ბიბლიოთეკის ხელმძღვანელმა ზურაბ გაიპარაშვილმაც გაიხსენა: „მასხვოს უნივერსიტეტი 9 აპრილის შემდგომ — ეს განცდა დღემდე უჩვეულოა. ჩვენ ყველას ჩვენი 9 აპრილი გვაქვს... პირადად ჩემთვის, ეს იყო განცდა დამცირების და სიბრაზისა იმის გამო, რომ ასეთი ტრაგედია დატრიალდა. ცხადია, ეს დღე გარდამტეხი გახლდათ ერის ცხოვრებაში, თუმცა მიგვაჩნია, რომ ისტორიკოსებმა კიდევ ერთხელ, უფრო დეტალურად უნდა შეისწავლონ მომხდარი მოვლენები“, — აღნიშნა ზურაბ გაიპარაშვილმა.

ფილმის ჩვენების შემდეგ სტუდენტების შეკითხვებს გიორგი ხაინდრავამ უპასუხა. თსუ-ის ბიბლიოთეკის ფოიეში კი 1989 წელს პრესაში გამოქვეყნებული მასალა გამოიფინა, მათ შორის, გაზეთ „თბილისის უნივერსიტეტი“ დაბეჭდილი უნიკალური ფოტო-მასალა. ზურაბ გაიპარაშვილის ინფორმაციით, კვამ გაზეთის ამ ნომრის ტირაჟის ნაწილი სტამბიდან ამოიღო. დღეს გაზეთის ეს ნომერი თსუ-ის ბიბლიოთეკაში ინახება.

მანანა გეგეჭკორის სახელობის ახალი სტიპენდიატი

ნინო ოგანეზოვი მანანა გეგეჭკორის სახელობის სტიპენდიის გადაცემის დროს გავიცანით. ნინო თსუ-ის ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის ბიოლოგიის მიმართულების ბაკალავრიატის III კურსის სტუდენტია, მანანა გეგეჭკორი კი პროფესიით ბიოფიზიკოსი იყო, მუშაობდა თსუ-ის ბიოფიზიკის კათედრაზე, სიცოცხლის ბოლო წლებში აშშ-ში ცხოვრობდა მეულესთან ერთად, სადაც 2009 წელს მძიმე ავადმყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა. მისმა მეულემ, მეცნიერმა ანზორ მიქაიამ მეულეს პატივსაცემად მისი სახელობის სტიპენდია დააწესა და ყოველ წელს ჯილდოს გადასაცემად თავად ჩამოიღის ამერიკიდან.

საზეიმო ღონისძიებაზე ნინო ოგანეზოვს სტიპენდიის მოპოვება თსუ-ის ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის პროფესორ-მასწავლებლებმა და სტუდენტებმა მიულოცეს. როგორც პროფესორმა არნოლდ გეგეჭკორმა აღნიშნა, სტიპენდია (წელიწადში 2 000 დოლარის ექვივალენტი ლარში), რომელიც ბიოლოგიის მიმართულების სტუდენტების ნახალისებას ემსახურება, კომისიის ხანგრძლივი მსჯელობის შემდეგ ყველაზე წარმატებულ და მოტივირებულ სტუდენტს მიენიჭა. „გადაწყვეტილების მიღება ადვილი არ იყო, რადგან წელს კონკურსში საუკეთესო სტუდენტები იღებდნენ მონაწილეობას და ყველას კარგი შე-

დეგი ჰქონდა. მათ შორის ღირსეულად გაიმარჯვა ნინო ოგანეზოვმა“, — აღნიშნა არნოლდ გეგეჭკორმა.

„ამ სტიპენდიის მონიჭება ჩემთვის უდიდესი სიხარული და სტიმულია, რათა ჩემი შესაძლებლობების რეალიზება მაქსიმალურად მოვახდინო. ვგრძნობ დიდ პასუხისმგებლობასაც... მომავლისადმი ოპტიმისტურად ვარ განწყობილი და მჯერა, რომ ვიდრე ადამიანი ცოცხალია, ნებისმიერი მიზნის მიღწევას შეძლებს“, — ამბობს ნინო.

სტიპენდიის მიღება ნინო ოგანეზოვს მანანა გეგეჭკორის მეულემ ანზორ მიქაიამაც მიულოცა. „მანანა ყოველთვის ნუხდა ქართველ სტუდენტებზე და მეუბნებოდა, რომ მათ ხელშეწყობა სჭირდებოდათ. მის სურვილს სიამოვნებით ვასრულებ და მიხარია, რომ სტიპენდიას ყოველთვის ღირსეული სტუდენტები იღებენ“, — აღნიშნა ანზორ მიქაიამ.

გვერდი მოაგზავდა შურთხია ბაროშვილმა

მთავარი რედაქტორი	ნინო კაკულია	რედაქციის ხელმძღვანელი	მისამართი: ილია ჭავჭავაძის გამზ. 11*
მთავარი სამცხალისტი	მაია ტორაძე	რისმაგ გორდეზიანი, იაკო კაჭკაჭიშვილი, ნოდარ ხადური, ელენე ხარაბაძე, მანანა შამილიშვილი, თემურ	(თსუ-ის მე-3 კორპუსი)
ტექნიკური რედაქტორი	მანანა ჯურხაძე	ნადარეიშვილი, ლადო მინაშვილი, მორის შალიკაშვილი, ნინო ჩიხლაძე, დიანა ძიძიგური, არსენ გვენეტაძე, პაატა ტურავა	tsunewspaper@tsu.ge
ფოტოკორესპონდენტი	ანა ბოლქვაძე		2 22 36 62
კომპ. უზრუნველყოფა	ზაზა გულაშვილი		